

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tertia Seraphica Vinea, Sive Tertius Ordo De Poenitentia
à S.P.N. Francisco institutus**

Pauck, Engelbert

Coloniae, 1720

Caput VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64103](#)

Constitutio Honorii III.

Circa Missionarios mutantes Habitum, trāctantes pecuniam, & nutrientes barbam & comam.

XIX. **H**onorius Papa III. *Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus in regno Marochiano, de Mandato Sedis Apostolicæ commorantibus.*

Ex parte vestra fuit propositum coram Nobis, quod, cum ad Mandatum Sedis Apostolicæ voluntariè vos discrimini obtuleritis, ob multorum salutem provido usi consilio, interdum mutatis Habitum, barbam nutritis & comam, non tam ad declinandam ad tempus Gentis barbaræ feritatem, quæ in Christianos crudelius debacchatur, quam etiam: ut possitis prodesse pluribus, liberiùs visitare Christianos in carceribus, aliisque locis, ad injungendam eis pénitentiam, danda salutis monita, & exhibenda Ecclesiastica Sacra menta. Cumque in terra illa gratis non possitis vietualia invenire, pro eo, quod non panis, sed pecunia consuevit ibidem Pauperibus in subsidium erogari, urgens necessitas vos compellit charitativè recipere, sed parcè denarios, & expendere tantummodo propter cibum, & vestes. Unde cum haec sint contra Ordinis vestri instituta, licet videatur vobis, ab his vos excusare inevitabilis necessitas, & grandis, evidēnsque utilitas aliorum. Quia tamen cum Job veremini omnia vestra opera, districti examen Judicis recolentes, humiliter postulatis, vestrae super his à Sede Apostolicâ subveniri conscientiae, atque famæ. Cum igitur ex causa David coram Abimelech legatur habitum mutasse, Dominumque se junxisse in specie Peregrini Discipulis euntibus in Emaus, & in fractione panis eis postmodum revelatum, qui etiam tam David pueros super eo, quod in necessitate comedebint

præsentes impertimur; nec non iisdem verè pénitentibus, & confessis, ac S. Communione refectis, qui pro Sanctæ Romanæ Ecclesiae exaltatione, Principum Christianorum unione, Infidelium conversione, hæresum extirpatione, prout unicuique suggesterit devotione, pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino, auctoritate Apostolicâ, tenore præsentium pro unica vice, duntaxat pro unaquaque Missione, de Ordinariorum locorum licentia respectivè faciendâ concedimus, & elargimur.

Hortantes venerabiles Fratres Patriarchas, Primate, Archi-Episcopos, & alios Ecclesiarum Prælatos, Rectores, ac verbi Dei Prædicatores, ut in suis quisque Ecclesiis, cum populus frequentior fuerit, præsentes litteras, omniaque in iis contenta publicent, & publicari faciant, ac omnem iisdem Religiosis favorem, & auxilium in præmissis præsent. Præsentibus tantum ad septennium valituri. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis, eadem prorsus fides adhibetur, quæ præsentibus adhiberetur; si forent exhibitæ, vel ostensæ. *Datum Roma ad S. Mariam majorem sub annulo Piscatoris. 12. Martii 1688. Pontificatus nostri anno XII.* Hujus concessionis renovatio petitur à Commissario Curiæ Romanæ in Ara Cæli.

C A P U T VI.

De diversis Constitutionibus Pontificiis emanatis circa primum
Ordinem S. P. FRANCISCI.

rint panes sanctos, quos contingere iis non
licebat; quam Apostolos excusavit, dum ip-
sos Phariſæi arguerent, quod esurientes alien-
nas non lotis fricantes manibus spicas come-
debant. Nos laudibile opus vestrum, piu-
que Propositum attendentes, vestris suppli-
cationibus inclinati, super prædicta vobis-
cum in illis regionibus [quandiu præscripta
vos arctat necessitas, & invitat utilitas, mi-
sericorditer dispensamus; dum tamen fraus
non interveniat, sive dolus, vel sinceritatem
vestram cupiditas non seducat. *Datum La-
terani. XVI. Kal. April. Anno X. Pontifica-
tus nostri Orb. Seraph. Tō. I. fol. 488. Lib.
3. C. 32. de habitu, ceterisque extrinsecis
in Ordine Seraphico.*

Similem declarationem novissimis temporibus obtinuerunt PP. Capucini. Et ego pro Natione Germano-Belgica ad instantiam A. R. P. Erasmi Appelfelt Ss. Theol. Lectoris Jubilati , tertio Ministri Provincialis almae Prov. Sax. S. Crucis , Germaniae superioris olim Commissarii Visitatoris ; quæ est tenoris sequentis :

Declaratio Dispensatoria.

Circa Missionarios Nationis Germano-Belgicæ quo ad usum & conrectationem pecuniae.

Supplica.

*Eminentissimi & Reverendissimi
Domini.*

XX. **F.** Engelbertus Pauck Ord. S. Franc. FF. Min. Recoll. de strictiore Obser- vantia Nationis Germano-Belgicae Agens Generalis, exponit Eminentissimis vestris, in prædicta Natione reperiri multas pauperculas Missiones, hæresi ubique impunè grassante, Missionarii vero pauperes, sive Habitum Franciscano, sive sæculari vestiti, saepius tam in itinere, quam locis Missionum copiam fi-

delis Syndici , seu sacerdotalis amici spiritualis,
pecuniarum eleemosynarum Receptoris
ad manus habere non possunt ; frequentius
que valde difficile est , talem sacerdotalem apud
se tenere , vel per viam conducere , qui si
miles pecunias tractet , PP. Missionariorum
necessitatibus sublevandis ad mentem Bene-
factorum & Dantium impendendas .

Quare supplicat humillimè, ut eo ipso,
quo Missionarii instituentur, sive in Habitu
Religioso, sive seculari; ipsis statim intelli-
gatur concessus pecuniae usus, seu denario-
rum tractatio de licentia suorum Ministro-
rum Provincialium sub conditionibus, sci-
licet: quando urget necessitas, vel invitat
utilitas, dolóque & fraude cessante, eorum
sinceritatem cupiditas non seducit. uti decla-
ratum & dispensatum est ex Decreto S. Con-
gregationis de prop. Fide hic adjuncto, cum
PP. Capucinis. Petitur autem hæc declara-
tio, & dispensatio sub licentia AA. RR. PP.
Ministrorum Provincialium, quia in specifi-
catis Nationibus [exceptis solis Missioni-
bus in Hollandia] non sunt Præfecti Missio-
num; & ubi hi non sunt, Missionarii sunt sub
obedientia Min. Provincialis juxta Regulam
S. P. FRANCISCI. Decretum S. Congreg.
Gen. de propag. Fide habite XV. Novemb.
MDCCXV. relatio per R. P. F. Sylvium de
Cavaleriis Archi-Episcopum Athenarum Se-
cretarium. Præsenti libello supplici S. Congre-
gatio centuit (si Sanctissimo placuerit) dispen-
sandum esse in casu defectus fidelis Syndici
cum Præfectis Missionum, seu eorum Provin-
cia libus; ubi non sunt Præfecti Ord. FF. Min.
Recollect. circa pecuniae usum, juxta petita,
additis conditionibus; videlicet: quando ur-
get necessitas, ac invitat utilitas, dolóque ac
fraude cessante eorum sinceritatem cupiditas
non seducit. Eisdemque Præfectis, vel Pro-
vincialibus concedendam esse facultatem eo-
dem modo, & cum iisdem conditionibus

C 2 dispense

dispensandi cum Sociis Missionum iis bene
visis. Non obstantibus. &c.

Eadem die Sanctissimus Decretum S. Con-
gregationis approbavit.

Datum Romæ die, anno, quo suprà.

(L. S.)

*Joseph Card. Sacripantes. Praefectus.
F. Archi Episcopus Athenarum Secret.*

Notandum I. circa hoc Decretum, quod in supplici libello habeantur hi termini: quando urget necessitas, vel invitat utilitas. In Decreto vero: quando urget necessitas, ac invitat utilitas. Dubitatum porro fuit, an tò ac idem significaret, quod vel? quia Supplica porrecta à Secretario præsentibus Cardinalibus in Congregatione continuit tò vel. Cui supplicationi Ssmus annuit. Privilegia autem accipiunt suam interpretationem à Supplicante, menti enim Supplicantis præsumitur se conformare Concedens. C. cum Di-
lectus. Imò mera fuit inadvertentia Scriptoris in Secretaria, qui loco vel posuit ac, mihiq; ipse Scriptor respondit, tò ac juxta ipsos idem significare, quod vel, prout etiam in S. Scriptura sæpe & sumitur pro vel. E.G. Levit. 20. Qui patri, matrique maledixerit, sanguis ejus sit super eum. Et juxta stylum Curiae in Brevibus Indulgentiarum ordinariè ponitur, omnibus utrinque sexi Christi Fidelibus. Ubi tamen necessariò utrinque sumitur pro utriusve. Multò magis in præsenti; ubi necessariò tò ac debet sumi pro vel. Ut Decretum conformetur gratiæ substantiali, quæ concessa est, seu declarationi dispensatoriæ pro casu particulati Missionariorum.

Notandum II. cum maxima cautela uti debere Missionarios in habitu Franciscano hoc privilegio, vel licentiâ dispensatoriâ, seu Pontificiâ declaratione; uti mihi rescripsit Romam F. Henricus Tempel Ss. Theol.

Lector Jubilatus. Prov. Sax. S. Crucis quartum Minister Provincialis, bis Romam, & se-
mel in Hispaniam ad Capitulum Generale profectus, ad annos XXIV. totius Ordinis Diffinitor Generalis, & per VI. annos ad solatium singularum Provinciarum summum cum laude & fructu Nationis Germano-Bel-
gicæ Commissarius Generalis cum potestate ordinaria in singulas Provincias, & totam Nationem; qui quā talis ex consuetudine in Natione Germano-Belgica receptā gaudet titulo Patris Reverendissimi; hic (inquam) & tantus Pater monuit summa cum caute-
la practicandam esse à Missionariis pecuniæ contrectationem, ob rationem hanc apodio-
ticam, quia:

Præcipuum & capitale Præceptum est; quod Fratres nullo modo contrectent pecuni-
as. Prout declaravit *Innocentius XI. Constit. Sollicitudo.* Ubi illud vocat capitale Præceptum, quatenus in eo specialissimè altissima paupertas nostra à cæteris Religioni-
bus discriminatur; imò in tali contrectatione (civili) vix datur parvitas materiae, quæ à mortali excusat ratione (scandalii, detrimenti,
& præjudicii, quod Ordini obvenit; solent enim Seculares offendit, minùsque compatiuntur Fratrum necessitatibus, dum vident Fratres etiam unum, vel alterum obulum expendere, indéquæ retrahuntur ab eleemosynis Ordini dandis, à recipiendis gratis hospitio Fratribus, quos præ aliis Religiosis charitatib; ex amore Dei excipiunt, supponendo, eos pecuniis non uti; docérque ex-
perientia in Italia, & aliis partibus: quantum, & quasi irreparabile damnum intule-
rint, inferantque Religioni mali Fratres, qui incautè pecunias tractant. *Vide scholam pau-
pert. datam prôlo à P. Augustino Mathencio
Roma 1716. fol. 188. & fol. 206. n.
42. ubi*

Quærit, an sit dabilis casus, in quo Fra-
tres

tra Regulam non agerent. Consentit Sanct. loco citato.

Duæ, Constitutiones Apostolicæ:

INNOCENTII Papæ XI.

Ad Prælatos Ecclesiasticos Orbis directæ; quas ipse confirmavit in Brevi Ecclesiæ Catholice circa munus Prædicatio-
nis Fratrum Minorum. *Ex Directorio
trium Ordinum f. 104. & f.*

275. n. 135.

XXII. **G**regorius IX. Episcopus, Servus Ser-
vorum Dei. Venerabilibus Fratribus,
Archis, Episcopis, & Episcopis, & dilectis
Filiis, Abbatibus, Prioribus, Decanis, Ar-
chi-Diaconis, & Plebanis, Archi-Presbyte-
ris, & aliis Ecclesiarum Prælatis, ad quos
litteræ istæ pervenerint, Salutem, & Apo-
lolicam Benedictionem.

Quoniam abundavit iniquitas, & refrixit
charitas multorum; sacrum Ordinem dilec-
torum Filiorum, Fratrum Minorum Domi-
nus suscitavit, qui non quæ sua, sed quæ
sunt Christi, quærentes, tam contra profili-
gandas Hæretes, quam contra alias pestes
mortiferas extirpandas, se dedicaverunt
Evangelizationi verbi Dei, in abjectione vo-
luntariæ paupertatis. Nos igitur sanctum
eorum Propositum, & necessarium mini-
sterium favore benevolo prosequentes, Uni-
versitati vestræ eos affectuosè duximus com-
mendandos, rogantes, & exhortantes in Do-
mino, ac per Apostolica vobis Scripta man-
dantes: quatenus dilectos Filios, Fratres
ejusdem Ordinis, pro Reverentia divinâ,
& Nostrâ, ad Officium prædicandi, ad quod
ex professione sui Ordinis sunt deputati, be-
nignè recipere procuretis, populosque vo-
bis commissos, ut ex ore ipsorum verbi Dei
semen devotè tuscipient, admonentes, eti-
am ipsis in suis necessitatibus personaliter
assistatis, nec impediatis; quò minus illi,

C 3

qui

tres possint per se ipsos petere, recipere, con-
trectare, & expendere pecunias? Et res-
pondet affirmative; nimis, cum urget
necessitas, ut alio modo necessaria vitæ ha-
beri non possint. *Ex C. exiit. §. nec quicquam.*
Jus enim naturale & poli vocatum à Nicola-
lao Papa prævalet positivo. De quo *Sanctorus*
C. XII. stat. V. q. IV. verum respondet &
ex Statutis referr plures Pontifices, & tan-
dem Urbanum VIII. declarasse pro locis Ter-
rae Sanctæ, ubi fidelis Syndici copia haberi
non potest, qui illas recipiat, & expendat;
posse Guardianum, & de hujus licentiâ ali-
os Fratres pecuniam recipere, erogare, &
custodire, ut sarta recta Loca ad Dei glo-
riam conserventur. Subjungit *Marhen.* n.
43. juxtra hæc regulandos esse Missionarios
eosque, qui ad hæreticorum regiones vadunt,
ut eos ad Fidem convertant.

Quantum autem ad Fratres in locis Tur-
carum Parochias, & Sacraenta admini-
strantes Catholicis, n. Hi saepius sunt in necel-
litate pecunias tenendi; nam saepè coguntur
Barbaris munera conferre, & in itinere pe-
dagia solvere, ideoque in prædictis, aliis
que circumstantiis, supplicantibus Fratribus
Provinciæ Bosniæ, Argentinæ rescripsit S.
Congregatio in hæc verba: *Oratores obser-
vare posse solitum tutâ conscientiâ.* Ast si se-
cum ducere possint Tertiarium, vel habere fa-
mulum, qui esset substitutus Syndici Aposto-
lici, Provinciæ, vel Conventus, in cuius
districtu est Parochia, deberent illis uti.
Apud Nicolium fosc. v. observ. n. x. Qua-
tenus verò eos habere non possent, &
facultate illâ uterentur, non dicerentur
dispensati in Regula; cum non adesseret dis-
pensatio in rigore; vel relaxatio Præcepti,
sed haberetur solum Regulæ & Juris de-
claratio, quatenus S. Sedes in iis circum-
stantiis declarat Præceptum de pecuniis
non recipiendis non obligare, sicque con-

qui ad prædicationem eorum accesserint, tunc eorum Sacerdotibus valeant confiteri, quatenus ad prædicta suscipienda vestris exhortationibus præparati (tanquam bona, & fructifera terra) pro vitiorum tribulis incipiunt segetes germinare virtutum; & dicti Fratres per cooperationem vestram suscepiti ministerii cursum feliciter consummando, optatum reportent sui laboris fructum, & finem: videlicet Salutem animarum. Quia &c. Datum Viterb. XI. Kal. Jun. Pontificatus anno II. Alias huic similes ad Orbis & Ecclesiarum Prælatos direxerunt Innocentius IV. ex urbe Lugduni. Alexander IV. ex Neapolitana. Hujus litteræ incipiunt: *Patris eterni*. In quibus inter alia pro Fratribus Minoribus annuntiat dictis Prælatis:

Hi sunt: qui vitam & merita Beatissimi Pauli Apostoli contemplantes gloriantur in sola Cruce Domini, sfernendo mundi solertia pro deliciis paradisi. *Hi sunt*: qui hostes animæ per scutum fidei, loricam justitiae, gladium spiritus, salutis galeam, hastam perseverantiae debellantes, obtinere sagunt, ut Catholicis universis, Fidei, Spei, & Charitatis augmenta proveniant, ac perfidis veritatis via pateat, & hæreticæ pravitatis insaniam evanescat. De tantorum siquidem meritorum provenit claritate: quod nos eosdem Fratres in Christo affectu sincerissimo diligamus, & ipsos ubique terrarum, statu gaudere pacifico affectemus, pro re indignâ, & nimis amarâ ducentes; si quis de numero Fidelium, & potissimè Prælatorum, eos aliquibus turbet injuriis, vel offensis. Rogamus itaque devotionem vestram, & per Dei misericordiam obsecramus, per Scripta Apostolica vobis mandantes, ac remissionem vobis peccatorum indulgentes; quatenus illos (qui sunt ex eis, in vestris civitatibus, & Diœcesibus constituti, seu qui ad præsentiam vestram quandounque per-

venerunt,) pro divina & nostra reverentia affabiliter & benignè recipere, eosque vestræ charitatis studeatis affluentia confovere, permittendo: eos uti liberè Regularibus suis Observantiis, & Statutis per Sedem Apostolicam approbatis, Indulgentiis etiam, & litteris; quas circumspecta pietas Sedis ejusdem olim concessisse dignoscitur de gratia sua speciali. Cæterum prædictos Fratres de favoris vestri plenitudine pleniùs honorantes, eis liberaliter concedatis, & quæ sunt opportuna, pro animarum salute, fieri ab eis, auctoritate vestrâ, liberè valeant exerceri; præsertim, cum & ipsi cordi habent ministerium suum ita laudabiliter & prudenter exequi: quod exinde apud vos possint sinceram, & stabilem benevolentiam promereri; preces autem nostras, quas vobis ex intimo cordis affectu dirigimus, sic adimpleat vestra sinceritas, quod propter hoc urbis gratosi favoris præmia opportunè compensemus.) Datum Neapoli. V. Idus April. Pontificatus nostri anno I. Prædictæ litteræ, ut profertur, novissimè confirmatae satè clare demonstrant; quale beat esse præcipuum Fratum Minorum ministerium, quanta erga ipsos Personarum Ecclesiasticorum benevolentia obligatio?

Alia Constitutio Innocentii XI.

IN qua præscribitur modus observandus à FF. Minoribus circa Eleemosynas pro Concionibus oblatas, distributionem librorum, augmentationem Bibliothecarum Ordinis. Innovaturque Excommunicatio S. Sedi reservata contra quoscunque auferentes libros, aliasque Scripturas à Bibliothecis ejusdem Ordinis.

INNOCENTIUS Papa XI.

Ad futuram rei memoriam.

XXIII. *E*xponi Nobis nuper fecit dilectus Filius, Franciscus Diaz à S. Bonav.

Lector

Lector Gen. Jubil. Charissimi in Christo Filii nostri Car. Hisp. Regis Concionator, & Theologus, ac pro Ultra-Mont. Familia FF.M. Ord. S. Francisci de Obl. nun^c patorum in Roma na Curia Vice-Commissarius Generalis. Quòd dudum, videlicet anno MDCLXXXIII. in Capitulo generali dicti Ordinis circa Eleemosynas quæ Concionatoribus ejusd. Ordinis fieri solent; & libros FF. Defunctorum, communibus Bibliothecis Conventuum Ordinis applicando, ipsarum Bibliothecarum conservationem, & incrementum, uti ac bibliothecarum institutionem facta fuerint pro utraque Familia nonnulla Statuta, tenoris, qui sequitur: Prædicatores quicunque eleemosynas prædicationis prætextu oblatae penitus non recipiant, nec de iis sub quovis prætextu, vel quæsto colore disponere, aut quomodolibet tractare præsumant, & audeant; sed si absoluta prædicatione, vel ante eam contigerit à quovis genere personarum Prædictoribus eleemosynarum oblatio: respondeant Syndicis Conventuum duntaxat liberè & integre transmittendam ac signandam esse.

Quòd si constiterit, quempiam Prædictorum per se, vel per alios pecuniam recipere, vel receperisse: proprietatis pœnâ omnino puniatur & actibus legitimis per sexennium privetur. Quam pœnam etiam Guardiani subeant, si eorum culpâ vel negligentia contrâ fieri contigerit.

Adeo nihili penduntur his temporibus Conventuum nostrorum bibliothecæ communes; ut quæ alias diligenterè erectoræ, splendorem: nunc verò negligenterè desertæ decus potius Religioni afferre videantur. Ut igitur opportunum adhibeamus tanto malo remedium, præcipimus Provincialibus sub pœna privationis officiorum irremissibiliter incurrendâ, ut vigilanterè current defunctorum FF. libros, fideliter, & quòd citius fieri poterit, transmittendos ad communés biblio-

thecas; præcipientes insuper universis Superioribus, cujuscunque gradū ac dignitatis existant; universis etiam Subditis; lub pœnâ Excommunicationis ipso facto incurrendâ, & sub aliis etiam, item gravissimis pœnis, ad Superiorum beneplacitum infligendis; ut nullo modo nec per se, nec per Syndicum Apostolicum sub quovis prætextu, quæsto colore, occasione, vel causâ alienent, vendant, commutent, donent, aut quomodolibet aliter distrahanter defunctorum libros, aut eos, qui ad particulares bibliothecas quâvis ratione pertinent, vel quomodocumque fuerint etiam deinceps Monasterio acquisiti.

Verùm ad opportunam communum Bibliothecarum restorationem continuam accretionem, & perpetuam conservationem præcipimus omnibus Provincialibus, sub proprietum Officiorum privatione; ut quolibet anno ducentos ad minus aureos nummos P. Diffinitorum interventu, & consilio, de communibus eleemosynis expendendos studeant in libros, consimili eorundem Diffinitorum interventu, & consilio communibus Bibliothecis applicare. Sed cum ratio dicet, & experientia doceat, bibliothecas communes brevi temporis spatio consumptum iri, nisi Bibliothecarii instituantur, qui libros disponant, ordinant, in classes redigant, purgent, reficiant, reparant, ac cætera præsent: quorum executione prædictæ bibliothecæ suo pristino decori reddantur, & in eo conserventur; consultò præcipimus Provincialium Ministris, sub pœna privationis Officiorum, ut tempore Capituli, & Congregationis instituendos current Bibliothecarios, qui vel Prædicationis munere prædicti sint, vel saltem, qui universaliter & competenti quâdam facultatum, librorumque notitiâ polleant. Memoratarum bibliothecarum libris uti possint Prædicatores, & Lectores præsertim, iis tamen legibus: ut scedula, quæ acceptorum li-

bro-

VINEA SERAPHICA

24
biorum numerum contineat, quæque propriâ manu libros accipientium sublignata sit, in manibus Bibliothecariorum relinquant, qui nequacant, nisi unius mensis spatio ad summum traditorum librorum usum permettere, ita ut absoluto mense commodatos libros repeatant, eoque bibliothecis ad reliquorum Fratrum usum restituendos omnino procurent. Bibliothecarii, qui dictorum librorum restitutionis executionem omiserint, propriis Officiis spolientur; & Fratres, qui acceptos libros restituere noluerint, ulteriori librorum participatione privati existant.

Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, licet Statuta hujusmodi subinde à fel. record. Urbano Papa VIII. Predecessore Nostro de consilio tunc existentium S. R. E. Cardinalium, negotiis & consultationibus Episcoporum, & Regularium Præpositorum confirmata fuerint; nihilominus illa, prout etiam quædam litteræ S. Più Papæ V. Prædecessoris pariter Nostri die IV. Novembr. MDLXVIII. in forma Brevis expeditæ, per quas libros à dictis bibliothecis furto subtrahi sub pœna Excommunicationis, cuius absolutio Romano Pontifici reservata esset, prohibuit, non ubique, prout par esset, accurate observentur. Nobis propterea dictus Franciscus Vice-Commissarius humiliter suppliari fecit, ut in præmissis opportunè provide re de benignitate Apostolicâ dignaremur.

Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, & Statuta præinserta in dicto Capitulo Generali edita, & à præmemorato Urbano confirmata, Auctoritate Apostolicâ tenore præsentium confirmamus pariter & approbamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos Juris & facti defectus (si qui desuper quomodolibet intervenerint) supplemus.

Præterea præfati S. Più V. Prædecessoris Nostri vestigiis inhærentes omnibus & singu-

lis personis Ecclesiasticis, Secularibus, & Regularibus, cujuscunque Status, Gradus, Ordinis, vel Conditionis existant, etiam Pontificali Dignitate præfulgeant, eadem Auctoritate hatum serie mandamus, ne ex bibliothecis Conventuum, & Domorum Regularium Ordinis prædicti, aut earum aliquâ, librum aliquem, aut quaternum furto subtrahere quocunque modo præsumant. Nos enim quoscunque subtrahentes Excommunicationis sententiæ subjacere volumus, & decernimus ipso facto, à qua nullus ab alio, quam à Nobis, vel Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in solo mortis articulo absolutionis beneficium possit obtinere; decernentes pariter, præsentes litteras semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, subsque plenarios & integros effectus sortiri, & obtinere, & ab illis, ad quos spectat, & pro tempore quandocunque spectabit, inviolabiliter observari. Sicque in præmissis per quoscunque Judices, Ordinarios, & Delegatos, etiam cauſarum Palati Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum & inane; si secus super his à quoquam quâvis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus quibuscunque. &c. Volumus autem. &c. Datum Roma apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris XXVI. Octobr. M. DC.LXXXV. J. G. Slusius.

Constitutio Innocentii XI.

In qua sub gravi pœna prohibetur, rebus ad Ecclesias, Altaria, Capellas, Oratoria, & Sacrificias FF, Minorum spectantes, extra illa, ad usum, vel Officium caterorum distrahantur, vel asportentur, vel commodenrur.

INNOCENTIUS Papa XI.

Ad futuram rei memoriam.

XXIV. **A** lias ad supplicationem tunc existentis Commissarii Gen. Cu-

VINEA SERAPHICA.

Curiæ Ord. Fratrum Min. S. Francisci de Obs. nuncupatorum, emanavit à Congregatione Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, negotiis & consultationibus Episcoporum & Regularium præposita, Decretum tenoris, ut sequitur :

S. Congregatio Eminentissimorum S. R. E. Cardinalium, negotiis & consultationibus Episcoporum & Regularium præposita, spe-
ciale cultui, & decoro ornatui Ecclesiarum Ord. Fratrum Min. S. Francisci de Obs. pro-
vidè consulens, injungendum censuit, prout
prælentis Decreti tenore injungit omnibus &
singulis dicti Ordinis Superioribus, Provin-
cialibus, Localibus, eorumque Subditis, sub
pœnâ privationis Officiorum Ordinis imme-
diatè incurrendâ : ne ullo unquam tempo-
re, quâvis occasione vel prætextu, ad instan-
tiam & preces cuiusvis indulgeant, aut con-
sentiant supellecilem, vasa, ornamenta, ve-
stes, atque omnis generis res, spectantes aliquo
modo ad præfatas eorum Ecclesias, Capellas,
Oratoria, Sacrarias, extra illa, ad usum, vel
Officium cæterorum distrahi, asportari, seu
aliis ab ipsis Minoribus Observantibus com-
modari, quin priùs accesserit consensus sal-
tem ultra duas partes totius Capituli, cuiuslibet
respectivè Conventûs per secreta suffra-
gia singulis vicibus præstandus, nec non à
Ministro Provinciæ authenticè confirman-
dus, & ita observari mandat. Non obstanti-
bus, &c. Datum Romæ 14. Mart. 1680.

Cum autem, sicut dilectus filius Franciscus Diaz à S. Bonav. Charissimi in Christo Filii nostri Caroli Hispan. Regis Catholici, Concionator & Theologus, ac pro Ultra-Mont. Fam. Fratrum dicti Ordinis Vice-Commissarius Gen. Nobis exponi nuper fecit, eò quod ipse Decretum hujusmodi (quod firmius sub-
sistat, & servetur exactius) Apostolicae Confirmationis nostræ Patrocinio communiri plurimum desideret; Nos ipsius Francisci

Vinea Seraphica.

Vice-Commissarii Gen. votis hac in te (quantum cum Domino possumus) favorabiliter annuere volentes, & eum à quibusvis Excom-
municationis, Suspensionis, Interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, & Pœnis, à Jure, vel ab homine, quâvis occasione, vel
causâ latis (si quibus quomodolibet innoda-
tus existit) ad effectum præsentium dun-
taxat consequendum, harum serie absolven-
tes, & absolutum fore censentes, Supplicatio-
nibus ejus nomine super hoc nobis humiliter
porrectis inclinati: Decretum præinsertum
Auctoritate Apostolicâ tenore prælentium
approbamus, & confirmamus, illique in-
violabiliter Apostolicae firmitatis robur adjici-
mus. Salvâ tamen semper in præmissis Au-
toritate memoratae Congregationis Cardi-
nalium. Decernentes easdem prælentes litte-
ras semper validas, firmas, & efficaces exis-
tere, & fore, suosque plenarios & integroef-
fectus sortiri, & obtinere, & ab iis, ad quos
spectat, & pro tempore spectabit, inviolabili-
ter observari; sique in præmissis per quos-
cunque Judices ordinarios, & delegatos
etiam causarum Palatii Apostolici Auditores
judicari, & definiri debere; ac irritum &
inanem: si secus super his à quoquam, quâvis
auctoritate, scienter, & ignoranter contige-
rit attentari. Non obstantibus Constitutioni-
bus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quatenus opus sit, dicti Ordinis, illiusque Provin-
ciarum & Conventuum quorumvis, etiam
Juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel
quâvis aliâ firmitate roboratis Statutis, &
consuetudinibus, Privilegiis, Indultis, & Litteris Apostolicis in contrarium præmissorum
quomodolibet concessis, confirmatis, & inno-
vatis. Quibus omnibus, & singulis, illorum
tenores præsentibus pro planè & sufficienter
expressis, & ad verbum insertis habentes, illis
aliâ in suo labore permansuris, ad præmis-
orum effectum hac vice duntaxat specialiter

D

&

& expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut ea runderem præsentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides tam in judicio, quam extra illud habeatur, quæ præsentibus ipsis haberetur, si forent exhibitæ vel ostense. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris. Die XVI. Septembr. Anno M.DC.LXXXV. Pontificatus Nostri anno IX.

CAPUT VII.

De Regula, & Ordine S. Claræ, qui fuit II. Ordo institutus à S. P.

FRANCISCO; ejusque Ordinis primarii honores.

XV. R egulam Sororum pauperum mendicantium *S. Clara* à B.P. FRANCISCO fuisse editam, & conscriptam, indubitatum est, & manifestè relucet ex ipsa Professione Clarissarum primæ Regulæ; idemque clarè exprimit *Innocentius IV.* in confirmatione Regulæ, & *S. Clara* in suo Testamento, quam Regulam strictissimè, & ad unguem observant plerique *S. Clara* sequaces per mundum universum dispersæ, quamvis plurima etiam Monasteria sub nomine Clarissarum à rigore primæ Regulæ discesserint; vivante juxta Regulam moderatam ab *Urbano IV.* Vide *Luc. Wading.* op. B. Franc. Tom. 2. p. 189. de prima Regula Sanctimonialium *S. Clara*. De hac *S. Virgine Clara* prædixit D. N. J. crucifixus matre ejus oranti: *Ne paveas mulier; quia quodam lumen salva parturies, quod ipsum mundum clarius illustrabit.* Quod opere adim-

pletum est, quia inter Virgines Deo consecratas, Sanctimoniales Clarissæ omnium primæ, rigorem omnimodæ Clasuræ, ab Ecclesia Catholica summoperè laudatum & approbatum invexerunt, & intrâ sacras JESU Christi Sponsas Evangelicæ Paupertatis apicem omnium primæ attigerunt, quam *S. Clara* tanquam primum & pretiosissimum Sponsi æterni thesaurum, ad Fratrum Minorum exemplum, ab *Innocentio III. Gregorio IX.* & tandem ab *Innocentio IV.* Seraphici Patriarchæ doctrinis inhærens, incessante & efficacissimâ humilitate postulare non desit, donec impetraverit; illudque summâ admiratione dignum, quod non obstantibus summis virtutib[us], à primo institutionis suæ primordio, per totum orbem acclamatæ fuerint, eaque fecunditate amplificata, & indies amplificari conspiciantur, ut nulla sit Principum Aula, nulla ferè in Orbe Christiano civitas, quæ Sanctimonialibus Clarissæ Parthenopæum erigere non procuraverit. Indè certius confidentes; ut (quemadmodum illarum Primiceria *S. Clara* Patriam tuam à Saracenorum furore liberavit) ita per Filiarum ejus serventissimas preces, & sanctitatis merita, civitates ipsæ speciali Dei protectione defendantur, quin & ad Indias ultraque feliciter profectæ, etiam in ipsis Orbis finibus virginale trophæum explicare meruerunt, nec non Principissas, Reginas, Imperatrices numerant Confidales. Nam *Agnes* Boëmorum Regis Filia repudiatis Friderici Cæsar, & Henrici Anglorum Regis superbissimis nuptiis. *Isabella* *S. Ludovici* Galliarum Regis Sotor. *Joanna* & aliae eorundem Gallæ Regum filiae, aliæque quam plurimæ Regum sanguine progenitæ, de Imperiali Austriae Domo, de Gallica, Arragonica, Lusitanica, Hungarica, Polonica, Boëmica, Sabaudica regiis, sub horrido *S. Clara* cilio universas sæculi pompas aspernari non horruerunt. Quodque notandum est, quam-

vñs